

หน่วยที่ 9 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการศึกษาเวลาในการทำงาน

การวิเคราะห์การปฏิบัติงาน ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง สำหรับการบริหารการจัดการและ ปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยทั่วไปแล้วการวิเคราะห์ปฏิบัติงานสามารถทำได้กับงานทุก ๆ ชนิด ตั้งแต่กระบวนการผลิต งานบริการ และงานเอกสารต่าง ๆ จุดประสงค์ของการวิเคราะห์ การปฏิบัติงาน ก็เพื่อเข้าใจภาพรวมของการทำงานนั้น ๆ ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบงาน ทั้งในส่วนของวิธีของทำงาน วัสดุคิบ เครื่องมือ อุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงจุดด้อย และทำการปรับปรุงงานให้ดีขึ้นต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การปฏิบัติงานจะทำให้สามารถนำไปสู่ความเข้าใจในขั้นตอนการทำงาน โดยละเอียด อาทิเช่น จุดประสงค์ของการทำงาน อุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น วัสดุคิบและวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ของเสียที่เกิดขึ้น รวมไปถึงเวลาที่ใช้ในการทำงานและเวลาที่ไม่ก่อให้เกิดงาน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับวางแผนการทำงาน การบริหารจัดการงานและปรับปรุงแก้ไขงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

แผนภูมิสำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน

1. แผนภูมิกระบวนการดำเนินงาน(Operation process chart)
2. แผนภูมิกระบวนการไหล(Flow process chart)
3. แผนภูมิการเคลื่อน(Flow diagram)

โดยแต่ละแผนภูมิก็วัตถุประสงค์แตกต่างกันดังต่อไปนี้

1. แผนภูมิกระบวนการดำเนินงาน(Operation process chart)

แผนภูมิกระบวนการดำเนินงานจะแสดงถึงกระบวนการทำงานทั้งหมดโดยการบันทึกตามลำดับขั้นตอนการทำงานที่เกิดขึ้นรวมไปถึง เวลาที่ใช้ในการทำแต่ละขั้นตอน วัสดุคิบและเครื่องมือที่ใช้แผนภูมิกระบวนการดำเนินงานมักจะถูกใช้เพื่อเป็นแผนภูมิที่สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานที่มีอยู่เดิม ก่อนที่จะมีการแก้ไขปรับปรุงการทำงาน เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงการทำงานแล้วก็จะมีการสร้าง

สัญลักษณ์ของแผนภูมิกระบวนการดำเนินงาน

1. วงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง $3/8$ นิ้วแสดงถึงการปฏิบัติงาน
2. รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่มีความยาวด้านละ $3/8$ นิ้ว แสดงถึง การตรวจสอบงาน การตรวจสอบคุณภาพชิ้นงาน
3. เส้นแนวตั้งและแนวนอนแสดงถึงเส้นทางในการป้อนวัสดุเพื่อปฏิบัติงาน

ตารางที่ 1 สัญลักษณ์ของแผนภูมิกระบวนการดำเนินงาน

สัญลักษณ์	ความหมาย
○	การปฏิบัติงาน
➔	การเคลื่อนที่
□	การตรวจสอบงาน การตรวจสอบคุณภาพชิ้นงาน
D	การรอ
▽	การเก็บคงคลัง

3. แผนภูมิการเคลื่อนที่ (Flow diagram) จะแสดงถึงการเคลื่อนย้ายของงานและคนงานในระหว่างการทำงาน โดยแสดงเส้นทางและระยะทางเปรียบเทียบกับพื้นที่ในการทำงานจริง การสร้างแผนภูมิ สามารถใช้แผนผังมาตรฐานส่วนของ โรงงาน หรือสถานที่ปฏิบัติงาน และทำการบ่งชี้ทุกๆตำแหน่งของกิจกรรมในการทำงาน

แผนภูมิสำหรับวิเคราะห์การทำงานของคน

1. แผนภูมิพนักงาน-เครื่องจักร แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับเครื่องจักรใน 1 รอบการทำงาน (Cycle time)
2. แผนภูมิมือซ้าย มือขวา (Left-hand/right-hand chart) เป็นแผนภูมิที่ออกแบบมาเพื่อสังเกตการทำงานที่ใช้มือทำเป็นหลัก โดยจะสังเกตการเคลื่อนไหวของมือทั้งสองข้าง อาทิเช่น งานในกระบวนการประกอบ โดยคนงานอยู่ประจำที่ เพื่อประกอบชิ้นส่วนเข้าด้วยกันด้วยมือซ้ายและมือขวา แผนภูมินี้จะสังเกตการทำงานจนครบหนึ่งรอบการทำงาน เพื่อปรับการทำงานระหว่างมือซ้ายขวาให้พอ ๆ กัน โดยการปรับปรุงการทำงานนี้อาจจะต้องมีการปรับปรุง สถานีงาน (Workstation) ด้วย
3. แผนภูมิกระบวนการผลิตแบบกลุ่ม (Gang process chart) จะมีลักษณะคล้ายกับแผนภูมิพนักงานและเครื่องจักร เพียงแต่จะใช้ในกรณีที่มี ผู้ปฏิบัติงานมากกว่าหนึ่งคนปฏิบัติงานอยู่กับเครื่องจักร เพื่อแสดงให้เห็นถึงสมดุลในการทำงานของกลุ่มพนักงานกับเครื่องจักร โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องทำในหนึ่งรอบการทำงาน เพื่อตรวจสอบเวลาว่าง หรือเวลาที่ต้องรอนานของแต่ละคนอย่างเหมาะสมเพื่อช่วยในการหาปริมาณจำนวนพนักงานต่อเครื่องจักรที่เหมาะสม หรือการกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ

การเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Fundamental Motions)

การเคลื่อนไหวการเคลื่อนไหวพื้นฐานหรือเทอร์บลิกส์ (Therbligs) แบ่งออกเป็น 17 ชนิด ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. การเคลื่อนไหวที่เกิดประโยชน์ (Effective therbligs) ได้แก่

- เคลื่อนไป (Reach) คือ การเคลื่อนของมือโดยไม่มีสิ่งของในมือ
- นำ, ย้าย (Move) คือ การเคลื่อนไปของมือโดยมีสิ่งของในมือ
- ค้ำ, หยิบ (Grasp) คือ การค้ำหรือหยิบสิ่งของ
- ปล่อย (Release) คือ การปล่อยสิ่งของที่อยู่ในมือ
- การวางตำแหน่ง (Pre-position) คือ การเตรียมตำแหน่ง
- ทำ ใช้ (Use) คือ การเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆในการทำงาน
- ประกอบ (Assemble) คือ การประกอบชิ้นงานเข้าด้วยกัน
- ถอดประกอบ (Disassemble) คือ การถอดประกอบชิ้นงานเข้าด้วยกัน

2. การเคลื่อนไหวที่ไม่เกิดประโยชน์ (Ineffective Therbligs) ได้แก่

- การค้นหา (Search) คือ ใช้มือควานหาตำแหน่งสิ่งของ
- การเลือก (Select) คือ ใช้มือเลือกหาชนิดของสิ่งของ เช่นการเลือกน็อตที่มีขนาดถูกต้อง
- การวางชิ้นงานให้เข้าตำแหน่ง (Position) คือ การวางชิ้นงานให้เข้าตำแหน่งที่ต้องการไว้
- การตรวจสอบ (Inspect) คือ การตรวจสอบต่างๆ เช่นการตรวจสอบคุณภาพ
- การวางแผน (Plan) คือ หยุดทำงานเพื่อการวางแผนการทำงานในขั้นต่อไป

3. ความล่าช้าในการทำงาน (Delay) ได้แก่

- ความล่าช้าที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ (Avoidable delay) คือ ความล่าช้าที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งเกิดจากลักษณะของงาน
- พักผ่อนเพื่อคลายความเมื่อยล้า (Rest to overcome fatigue) คือ การพักผ่อนเพื่อคลายความเมื่อยล้าเกิดจากการทำงาน
- การหยุดรอ (Hold) คือการถือสิ่งของรอโดยไม่เกิดงาน

หลักการของการเคลื่อนไหวอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดเวลาตามแนวคิดของบาร์นส์

1. มือทั้งสองจะต้องเริ่มต้นและสิ้นสุดการเคลื่อนที่ในเวลาเดียวกัน
2. มือทั้งสองจะต้องไม่ว่างในเวลาเดียวกันยกเว้นตอนพักงาน
3. การเคลื่อนไหวของแขนทั้งสองข้างจะต้องเหมือนกันแต่ในทิศทางตรงกันข้ามและจะต้องเคลื่อนไหวในเวลาเดียวกัน
4. การเคลื่อนไหวของมือและลำตัวให้ใช้ประเภทของการเคลื่อนที่ต่ำที่สุดที่สามารถทำให้การทำงานได้ผลเป็นที่พอใจ
5. ให้ใช้โมเมนต์ของตัวคนงานช่วยในการทำงานแต่ในกรณีที่ต่อต้านกับกล้ามเนื้อของคนงานขณะทำงานต้องลดโมเมนต์ลงให้เหลือน้อยที่สุด
6. การเคลื่อนไหวแบบวงโค้งต่อเนื่องจะนิยมใช้มากกว่าการเคลื่อนไหวแบบเส้นตรงแล้วมีมุมหักเบี่ยงทิศทางอย่างกระทันหัน
7. การเคลื่อนที่อย่างอิสระสามารถทำให้เร็วกว่า ง่ายกว่า และแม่นยำกว่าการเคลื่อนที่อย่างเคร่งเครียดหรือควบคุมบังคับ
8. งานจะต้องจัดวางอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดการงานและทำได้อย่างธรรมชาติในเวลาปฏิบัติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
9. ดวงตามองงานขณะปฏิบัติการณ์อยู่จะต้องไม่เปลี่ยนโฟกัสบ่อยๆ

การเตรียมการสำหรับการศึกษาเวลาในการทำงาน

1. การเตรียมอุปกรณ์ในการศึกษาเวลา เช่น นาฬิกาจับเวลา เครื่องคิดเลข แผ่นบอร์ด และแบบฟอร์มการบันทึกเวลา
2. การคัดเลือกพนักงานและเตรียมความพร้อมของพนักงาน
  - มีทัศนคติที่ดีต่อที่ทำงาน
  - เป็นผู้ที่เข้าใจในขั้นตอนการทำงานที่จะศึกษาเป็นอย่างดี
  - เป็นผู้ที่มีอัตราการทำงานไม่เร็วหรือช้าเกินไป
3. การจัดเตรียมสถานที่งาน เครื่องจักร และวัตถุดิบ
4. การแบ่งวิธีการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนย่อย Barnes ได้แนะนำกฎ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้
  1. ไม่ควรแบ่งงานจนงานย่อยแต่ละงาน มีเวลาสั้นเกินไป (น้อยกว่า 0.03 นาที) ทำให้ทำการศึกษาเวลาได้ยาก
  2. ไม่ควรให้ในงานย่อยหนึ่งประกอบด้วยงานที่ทำโดยเครื่องจักร และงานที่ทำโดยพนักงาน เนื่องจากอัตราการทำงานของเครื่องจักรจะค่อนข้างคงที่ ในขณะที่อัตราการทำงานจะไม่คงที่อัตราการทำงานของพนักงานจะไม่คงที่ การประเมินระดับความสามารถในการทำงานนั้นจะทำได้ยาก
  3. งานที่มีเวลาค่อนข้างคงที่ ควรจะถูกแยกจากงานที่ไร้เวลาการทำงานไม่แน่นอน

ขั้นตอนในการหาเวลามาตรฐานโดยวิธีการศึกษาเวลาในการทำงาน สามารถทำตามลำดับดังนี้

1. ทำการการศึกษาเวลาในการทำงาน
2. คำนวณเวลาเฉลี่ยจากการศึกษาเวลาในการทำงาน
3. การคำนวณเวลาทำงานปกติโดยพิจารณาจากการประเมินระดับความสามารถ (Performance rating factor)
4. การหาเวลามาตรฐานโดยพิจารณาเพิ่มเวลาเผื่อ (Allowance Factor)

ตารางที่ 7 เปอร์เซ็นต์เวลาเมื่อที่แนะนำเนื่องจากปัจจัยต่างๆ

ปัจจัยที่ควรคำนึงในการใช้เวลา	เปอร์เซ็นต์เวลาเมื่อที่แนะนำ
1. เวลาเมื่อขั้นพื้นฐาน	7%
2. ต้องยืนทำงานตลอดเวลา	2%
3. ท่าในการทำงานยากลำบาก	2-7%
4. การทำงานที่ต้องใช้แรง เช่น ยก ผลัก ดัน	1-22%
5. การทำงานในพื้นที่ที่มีแสงสว่างน้อย	7%
6. การทำงานในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิหรือความชื้นผิดปกติ	0-5%
7. การทำงานที่ต้องการความละเอียดรอบคอบ	0-5%
8. การทำงานในพื้นที่ที่มีเสียงดัง	0-5%
9. การทำงานที่ยาก ต้องใช้ความคิด	0-8%
10. การทำงานซ้ำซาก จำเจ	0-4%
11. การทำงานน่าเบื่อหน่าย	0-5%

ที่มา: Niebel, B. and Freivalds, หน้า 437

ทำการการศึกษาเวลาในการทำงาน

จากตัวอย่างที่ 1 ได้ทำการวัดเวลาการทำงานจำนวน 10 รอบและบันทึกเวลาแบบต่อเนื่องของการศึกษาการทำงานของการผลิตชิ้นงานนี้ดังแสดงโดยภาพ

No.	ภษย		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	WT
1	ทริบไลท:วางดอที่จับ	R	0.12	2.93	5.86	8.74	11.63	14.49	17.38	20.24	23.11	26.03	
		T											
2	เดินเครื่อง	R	0.26	3.09	6.09	9.07	11.77	14.64	17.52	20.37	23.25	26.10	
		T											
3	กดปุ่มกด	R	0.36	3.20	6.13	8.98	11.87	14.73	17.63	20.47	23.35	26.28	
		T											
4	กดปุ่มที่แรก	R	0.06	3.75	6.61	9.50	12.37	15.23	18.15	21.00	23.90	26.80	
		T											
5	กดปุ่มกด	R	0.98	3.86	6.73	9.62	12.49	15.35	18.26	21.13	24.02	26.92	
		T											
6	กดปุ่มที่สอง	R	1.30	4.28	7.13	10.04	12.91	15.77	18.66	21.53	24.44	27.33	
		T											
7	กดปุ่มกด	R	1.52	4.39	7.27	10.18	13.05	15.92	18.81	21.66	24.57	27.47	
		T											
8	กดปุ่มที่สาม	R	1.97	4.74	7.62	10.54	13.39	16.27	19.15	22.00	24.93	27.83	
		T											
9	กดปุ่มกด	R	2.02	4.90	7.78	10.68	13.54	16.43	19.29	22.15	25.06	27.99	
		T											
10	กดปุ่มที่สี่	R	2.42	5.31	8.20	11.11	13.95	16.84	19.70	22.57	25.48	28.40	
		T											
11	กดปุ่มเครื่อง	R	2.52	5.43	8.31	11.21	14.05	16.94	19.80	22.69	25.59	28.52	
		T											
12	กดปุ่มจบออก	R	2.92	5.74	8.61	11.51	14.35	17.25	20.12	22.99	25.90	28.84	
		T											

ภาพที่ 15 การบันทึกเวลาแบบต่อเนื่องของการผลิตชิ้นงาน

2. การคำนวณเวลาเฉลี่ยจากการศึกษาเวลาในการทำงาน

2. การคำนวณเวลาเฉลี่ย จากการศึกษเวลาในการทำงาน

การคำนวณเวลาเฉลี่ยเป็นการหาค่าเฉลี่ยการทำงาน โดยการนำเวลาของงานย่อยที่ได้จากการศึกษาเวลา มาทำการหาค่าเฉลี่ย จากนั้นให้นำเวลาของงานย่อยเฉลี่ยทุกงานมารวมกันก็จะ ได้เวลาของการทำงาน เฉลี่ยดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4

การหาเวลาเฉลี่ยของงานย่อยสามารถทำได้แสดงโดยภาพที่ 16 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของเวลาการทำงานนี้ ได้แก่

จากภาพที่ 16

$$\begin{aligned} \text{เวลาเฉลี่ยการทำงาน} &= \text{เวลาเฉลี่ยของงานย่อยที่ 1} + \text{เวลาเฉลี่ยของงานย่อยที่ 2} + \dots + \text{เวลาเฉลี่ยของงานย่อยที่ 12} \\ &= 0.12+0.14+0.11+0.52+0.12+0.41+0.14 +0.35 +0.15+ 0.41+ 0.11+0.31 \\ &= 2.88 \text{ นาที} \end{aligned}$$

No.	ทบย่อย		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	WT
1	หยิบโลหะวางลงที่จับ	R	0.12	2.03	3.98	5.74	11.63	14.40	17.38	20.24	23.11	26.03	
		T	0.12	0.11	0.12	0.13	0.12	0.14	0.13	0.12	0.12	0.13	0.12
2	เดินเครื่อง	R	0.26	3.08	6.00	8.87	11.77	14.64	17.52	20.37	23.25	26.18	
		T	0.14	0.15	0.14	0.13	0.14	0.15	0.14	0.13	0.14	0.15	0.14
3	ตั้งตำแหน่ง	R	0.36	3.20	6.13	8.99	11.87	14.73	17.63	20.47	23.35	26.28	
		T	0.10	0.12	0.13	0.11	0.10	0.09	0.11	0.10	0.10	0.10	0.11
4	ตัดครึ่งกรม	R	0.96	3.75	6.81	9.50	12.37	15.23	18.15	21.00	23.90	26.90	
		T	0.50	0.55	0.48	0.52	0.50	0.50	0.52	0.53	0.54	0.52	0.52
5	ตั้งตำแหน่ง	R	0.98	3.85	6.73	9.62	12.49	15.35	18.26	21.13	24.02	26.92	
		T	0.12	0.11	0.12	0.12	0.12	0.12	0.11	0.13	0.13	0.12	0.12
6	ตัดครึ่งที่สี่	R	1.36	4.26	7.13	10.04	12.91	15.77	18.68	21.53	24.44	27.33	
		T	0.40	0.40	0.40	0.42	0.42	0.42	0.40	0.40	0.42	0.41	0.41
7	ตั้งตำแหน่ง	R	1.52	4.39	7.37	10.19	13.05	15.93	18.91	21.88	24.87	27.47	
		T	0.14	0.13	0.14	0.14	0.14	0.13	0.13	0.13	0.13	0.14	0.14
8	ตัดครึ่งที่สาม	R	1.87	4.74	7.82	10.54	13.39	16.27	19.15	22.00	24.92	27.83	
		T	0.35	0.35	0.35	0.36	0.34	0.35	0.34	0.34	0.35	0.36	0.35
9	ตั้งตำแหน่ง	R	2.02	4.90	7.78	10.68	13.54	16.43	19.39	22.15	25.06	27.99	
		T	0.15	0.16	0.16	0.14	0.15	0.16	0.14	0.15	0.14	0.16	0.15
10	ตัดครึ่งที่สี่	R	2.42	5.31	8.30	11.11	13.95	16.94	19.70	22.57	25.49	28.40	
		T	0.40	0.41	0.42	0.43	0.41	0.41	0.41	0.42	0.42	0.41	0.41
11	หยุดเครื่อง	R	2.52	5.43	8.31	11.21	14.05	16.94	19.80	22.69	25.59	28.52	
		T	0.10	0.12	0.11	0.10	0.10	0.10	0.10	0.11	0.11	0.12	0.11
12	หยิบงานออก	R	2.82	5.74	8.61	11.51	14.35	17.25	20.12	22.99	25.90	28.84	
		T	0.30	0.31	0.30	0.30	0.30	0.31	0.32	0.31	0.31	0.32	0.31

ภาพที่ 16 การหาเวลาเฉลี่ยของงานย่อย

3. การคำนวณเวลาทำงานปกติโดยพิจารณาจากการประเมินระดับความสามารถ

จากหัวข้อที่แล้ว เวลาเฉลี่ยที่ได้จะถูกนำมาปรับ โดยดัชนีการทำงาน (PRF) ซึ่งจากภาพที่ 17 ผู้ศึกษาเวลา กำหนดให้ $PRF = 0.9$ แสดงว่า พนักงานที่ถูกศึกษาเวลาทำงานช้ากว่าปกติไปประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นเวลาปกติจะสามารถหาได้โดย

$$\text{เวลาปกติ} = 2.88 \text{ นาที} \times (0.90) = 2.60 \text{ นาที}$$

4. การคำนวณเวลามาตรฐานโดยพิจารณาเพิ่มเวลาเผื่อ

หลังจากได้เวลาปกติแล้ว เวลาที่ได้นี้เป็นเวลาที่ยังถือเป็นอัตราการงานเพื่อให้ได้ชิ้นงาน 1 ชิ้น ซึ่งได้จากการศึกษาเวลาการทำงานที่เกิดจากการทำงานในช่วงเวลานั้นๆ แต่ถ้าจะทำการหาเวลามาตรฐานของการทำงานนี้ จะต้องมีการเผื่อเวลาสำหรับให้พนักงานสามารถทำงานด้วยอัตราคงที่ได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน โดยจากภาพที่ 17 กำหนดให้เวลาเผื่อเท่ากับ 10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นเวลามาตรฐานของการ

เวลาที่วัดได้ (Observed Time)	อัตราส่วน (Rating)	เวลาปกติ (Normal Time)	ค่าเผื่อ (Allowance)	เวลามาตรฐาน (Standard Time)
2.88	90 %	2.60	10 %	2.86
No. (1)	No. (2)	No.(3)=No.(1)xNo.(2)/100	No. (4)	No.(5)=No.3 x [1+(No.4/100)]

หมายเหตุ
R = เวลาที่อ่านได้จริง
T = เวลาตาม

ผู้บันทึก ผู้ตีผล ผู้ตรวจสอบ ผู้ศึกษา ภาคนาฏ

ภาพที่ 17 การกำหนดค่าดัชนีการทำงานและเวลาเผื่อในแบบฟอร์มการศึกษาเวลาการทำงาน

การประยุกต์ใช้และปรับปรุงเวลามาตรฐาน

เวลามาตรฐานในการทำงาน ถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งทางในส่วนของ การผลิต และการบริหารการจัดการ อาทิเช่น เพื่อทำการปรับปรุงวิธีการทำงาน เพื่อคำนวณต้นทุนของสินค้า เพื่อหาปริมาณพนักงานที่เหมาะสมในการทำงาน เพื่อหาจำนวนเครื่องจักรที่เหมาะสม เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5

จากตัวอย่างก่อนหน้านี้เวลามาตรฐานของการผลิตชิ้นงานชนิดนี้มีค่าเท่ากับ 2.86 นาที โดยเฉลี่ยพนักงาน จะทำการผลิตได้ประมาณ 168 ชิ้นงานต่อวัน(8 ชั่วโมงทำงาน) ถ้ามีความต้องการในการผลิตสินค้า จำนวน 2000 ชิ้นงานในเวลา 3 วัน จะต้องใช้พนักงานทำการผลิตชิ้นงานนี้เท่ากับเท่าไร

เนื่องจากเวลามาตรฐานในการผลิต 1 ชิ้นเท่ากับ 2.86 นาที

ดังนั้นจะต้องใช้พนักงานทั้งสิ้นเท่ากับ $\frac{2000 \times 2.86}{3 \times 8 \times 60} = 3.97$ คน หรือประมาณ 4 คน

ดังนั้นถ้าค่าแรงรายวันของพนักงานกลึงเท่ากับ 500 บาทต่อวัน ต้นทุนแรงงานของการผลิตชิ้นงานนี้ เท่ากับประมาณ 2000 บาท

เพื่อให้เวลามาตรฐานมีค่าที่ถูกต้องอยู่เสมอ ควรจะมีการปรับปรุงหรือหาเวลามาตรฐานอยู่เสมอ เมื่อ

มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุดิบ มีการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร

มีการเปลี่ยนแปลงพนักงานจำนวนมาก

